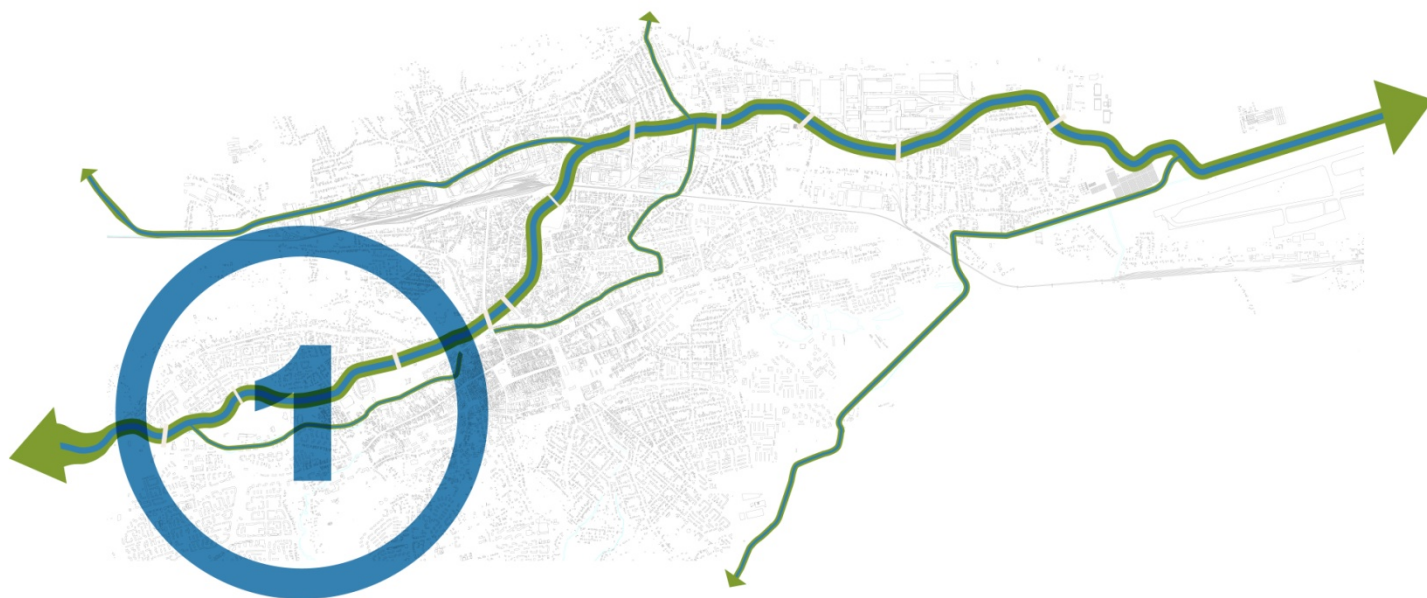

PUZ
REMODELAREA MALURILOR SOMEȘULUI MIC
ÎN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA

ZONA 1
LUNCA SOMEȘULUI MIC

MEMORIU
DE PREZENTARE

PUZ REMODELAREA MALURILOR SOMEȘULUI ÎN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA

ZONA 1 LUNCA SOMEȘULUI MIC

MEMORIU DE PREZENTARE

Număr proiect: 511542 / 08.11.2017
Certificat de urbanism: 263 / 01.02.2018
Februarie 2018

Beneficiar: **PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA**
Calea Moșilor 1-3, Cluj-Napoca 400001

Elaborator PUZ: **SC Planwerk Arhitectură și Urbanism SRL**
str. Georges Clemenceau 3, 400021 Cluj-Napoca
Tel.: 0264 439 488, office@planwerkcluj.org

arh. Tiberiu Ciolacu
arh. Ana-Maria Cosma
arh. Benjamin Kohl
arh. Eugen Pănescu

Arhitectură: **Studio PRACTICA Sociedad Civil**
Madrid, Lagasca 67, apt. 419, info@studiopractica.com

arh. José Mayoral Moratilla
arh. Jaime Daroca Guerrero
arh. José Ramón Sierra Gómez de León

PRÁCTICA

Proiectanți de specialitate

SC AQUA PROCIV PROIECT SRL – rețele edilitare, construcții hidrotehnice, topometrie, geologie
Str. Septimiu Albini 118, Cluj-Napoca
Tel.: 0264596847, Fax: 0264591356, office@aquaproci.ro
ing. Dan Săcui
ing. Rareș Oargă
ing. Gheorghe Bibolar

LANDLAB – peisagistică
C/Dr. Trueta 183 7-2 08005 Barcelona, Spania, landlab@landlab.es
arh. urb. peisagist Miriam Garcia Garcia
arh. urb. peisagist Victor Tenez Ybern

LANDLAB

SC VEXILLUM SRL – circulație urbană
str. Ganea nr. CG 20, ap. 28, 440239 Satu Mare
Tel. +40 740 326 511, nicolae.ciont@cfdp.utcluj.ro
ing. Nicolae Ciont

Vexillum

BORDEROU GENERAL PUZ:

1. PIESE DESENATE

- Planșa 01: Plan de amplasare a zonei studiate și de încadrare în PUG
- Planșa 02a: Situația existentă
- Planșa 02b: Analiza situației existente
- Planșa 03: Reglementări urbanistice – zonificare
- Planșa 04: Mobilare urbanistică: ilustrare
- Planșa 05: Plan coordonator rețele edilitare
- Planșa 06: Proprietatea asupra terenurilor și circulația juridică a terenurilor
- Anexa (broșură): Secțiuni

2. PIESE SCRISE

- Memoriu de prezentare
- Regulament local de urbanism aferent PUZ

CUPRINSUL MEMORIULUI DE PREZENTARE:

1. Introducere

- 1.1 Date de recunoaștere a documentației
- 1.2 Date de sinteză
- 1.3 Obiectul lucrării
- 1.4 Surse documentare

2. Stadiul actual al dezvoltării

- 2.1 Evoluția zonei
- 2.2 Încadrare în localitate
- 2.3 Elemente ale cadrului natural
- 2.4 Circulația
- 2.5 Ocuparea terenurilor
- 2.6 Echipare edilitară
- 2.7 Probleme de mediu
- 2.8 Opțiuni ale populației

3. Propuneri de dezvoltare urbanistică

- 3.1 Concluzii ale studiilor de fundamentare
- 3.2 Contractul de restructurare
- 3.3 Descrierea noii structuri urbane
- 3.4 Valorificarea cadrului natural
- 3.5 Modernizarea circulației
- 3.6 Zonificarea funcțională – reglementări, bilanț teritorial, indici urbanistici
- 3.7 Dezvoltarea echipării edilitare
- 3.8 Protecția mediului
- 3.9 Obiective de utilitate publică

4. Concluzii, măsuri în continuare

1. INTRODUCERE

1.1. Date de recunoaștere a documentației

Denumirea lucrării:	PUZ Remodelarea malurilor Someșului Mic în Municipiul Cluj-Napoca
Beneficiar:	Zona 1 Lunca Someșului Mic Primăria Municipiului Cluj-Napoca Calea Moșilor 1-3, Cluj-Napoca 400001
Elaborator PUZ:	SC Planwerk Arhitectură și Urbanism SRL, Str. Georges Clemenceau 3, Cluj-Napoca
Soluții de arhitectură	Studio PRACTICA Madrid, Lagasca 67, apt. 419, info@studiopractica.com

Data inițierii: februarie 2018

1.2. Date de sinteză

Suprafața totală care face obiectul PUZ	433.070 mp
Suprafața zonei de reglementări:	399.812 mp
Suprafața zonei de studiu (se studiază potențialul):	33.258 mp*

*suprafață suplimentată prin avizul de inițiere

1.3 Obiectul lucrării

Solicitări ale temei-program

Planul are la bază proiectul câștigător al concursului de soluții "RETHINKING SOMEȘ" organizat de Primăria Municipiului Cluj-Napoca și OAR Transilvania în cursul anului 2017.

Pe baza planului și odată cu aprobarea acestuia, se va trece la întocmirea fazelor subsecvente planificării urbanistice, în vederea implementării măsurilor propuse.

Tema concursului "Rethinking Someș" formulează principalele scopuri și obiective ale intervenției asupra malurilor Someșului:

"Sensul acestui concurs derivă din necesitatea de a reconsidera prezenta râului Someșul Mic în dezvoltarea viitoare a orașului, ca urmare a recunoașterii insuficienței utilizării actuale a potențialului râului pentru oraș, locuitorii și vizitatorii săi.

(...)

Complexitatea specifică pe care o presupune relația orașului cu „Someșul viitorului” într-o perspectivă pe termen lung a determinat promotorul să organizeze acest concurs care vizează valorificarea avantajelor pe care prezenta râului le aduce orașului, prin remodelarea conceptuală a frontului la apa, evidențierea valorii sale peisajere și ecologice și, totodată, identificarea vocației acestui ax natural al orașului de a transforma spațiile urbane pe care le parcurge prin dezvoltarea de funcțiuni specifice vecinătății cursului de apă.

(...)

Soluțiile propuse trebuie să urmărească să valorifice potențialul pe care prezenta Someșului Mic o aduce orașului prin: remodelarea conceptuală a râului și a frontului la apă,

evidențierea valorii peisajere și ecologice a râului în paralel cu propunerea de noi mijloace de utilizare a apei și malurilor, întărirea relației dintre acest ax natural al orașului și spațiile urbane care le parcurge, dezvoltarea de funcțiuni specifice vecinătății cu apa, dar și cu țesuturile adiacente, identificarea unei estetici adecvate a amenajărilor diverselor tipologii ale malurilor.”

Prevederi ale programului de dezvoltare a localității, pentru zona studiată

Conform Certificatului de urbanism nr. 263/01.02.2018, PUG Cluj Napoca încadrează suprafețele reglementate în următoarele UTR, delimitate conform planșei *Situația existentă* a prezentului PUZ: **ZCP_Ve, Ve, Va, Vs, Liu, ZCP_Liu, Is_A**

Zona de PUZ este alcătuită din:

- Zona de reglementări
- Zona de studiu – pentru această zonă se studiază potențialul de dezvoltare și se fac recomandări de perspectivă

1.3. Surse documentare

Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior PUZ:

- Studiu topografic, 2017, elaborator SC Sandcad Consult SRL, Cluj

Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu PUZ:

- analize urbanistice și morfologice, elaborator sc planwerk arhitectură și urbanism srl.
- Studiu hidrologic

Date statistice

Nu este cazul.

Proiecte de investiții elaborate pentru domenii ce privesc dezvoltarea urbanistică a zonei

Nu este cazul.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. Evoluția zonei

Date privind evoluția zonei

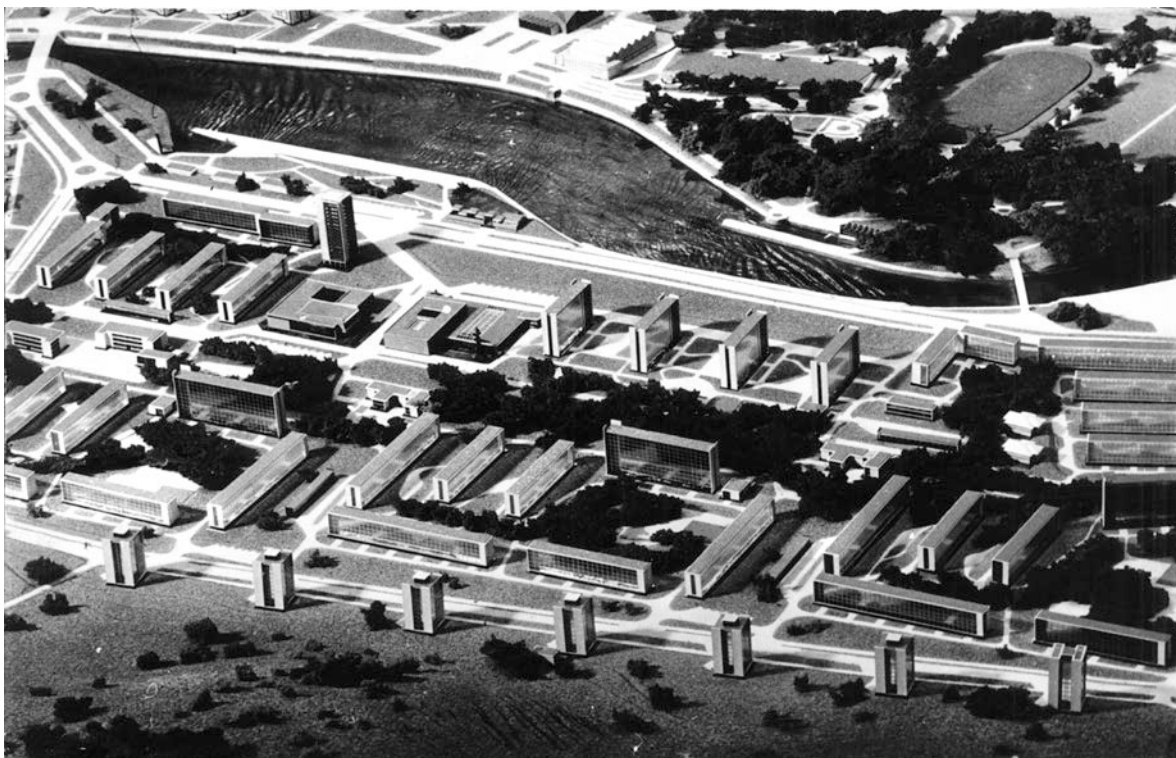
Deși apariția și evoluția orașului a fost determinată de prezența râului și de beneficiile și condiționările date de topografia văii sale, Clujul premodern nu a integrat cursul de apă în structura sa urbană. Albia propriu-zisă a rămas tangentă zonei intramuros, iar cartierele exterioare nucleului medieval au orientat predominant limitele posterioare ale parcelarului spre albie.

Actualul Parc Central (dat în folosință în 1830) și, mai târziu, Parcul Iuliu Hașegan (1932) reprezintă primii pași ai orașului în valorificarea luncii râului ca spațiu public în general și ca zonă de agrement urban în mod special.

Prima etapă a cartierului Grigorescu (parcelare din anii 1920-1930) prezintă o premieră la nivelul tipologiei urbane a relației cu Someșul, limita între cartier și apă fiind dată de o stradă (spațiu public) și nu de capete de lot.

La începutul anilor 1960, detaliul de sistematizare pentru Microraioul Grigorescu extinde acest tip de abordare. Structurat după principiile Chartei de la Athena, ansamblul se deschide spre râu prin intermediul largilor spații verzi dintre construcțiile de locuințe. Amplasarea nucleului de dotări – centrul funcțional al cartierului – pe latura sudică a ansamblului, denotă importanța dată în proiect relației cu Someșul. Poate cea mai spectaculoasă parte a proiectului (nerealizat integral) este acumularea propusă pe Someș în dreptul noului ansamblu. Lacul rezultat era menit să susțină funcțiuni de agrement acvatic, spații verzi extinse pe maluri și să compenseze spațial noua concentrare de locuințe din vestul orașului.

Odată cu realizarea microraioului, au fost întreprinse lucrări de regularizare a cursului apei și de consolidare a malurilor. Asupra acestor lucrări nu s-a mai intervenit în mod consistent înaintea anilor 2000, când zidurile de sprijin au fost consolidate și extinse. Noile lucrări vădesc o preocupare a administrației publice pentru îmbunătățirea relației spațiilor publice cu albia râului, fiind prevăzute diverse amenajări în acest sens: trepte, o porțiune de plajă, alei pietonale și velo, plantații etc.

Proiectul microraioului Grigorescu, aprox. 1960, arh. Augustin Presecan, arh. Vasile Mitrea, foto Nicolae Kulin

"Plaja" Someșului și amenajările aferente reprezintă în prezent cea mai apreciată porțiune a Someșului pe parcursul său urban. Principala atracție este dată de accesul facil la apă, la caracterul complet pietonal al zonei, de prezența vegetației și a spațiilor verzi etc. În perioadele calde ale ultimilor ani, zona a găzduit diferite evenimente în aer liber, care s-au bucurat de un important succes la public. Popularitatea de care se bucură în prezent zona care include "plaja", demonstrează importanța unei relații deschise și directe între spațiile publice, amenajările și traseele pietonale și velo și albia Someșului.

Someș Delivery, un eveniment anual, inițiat începând cu 2015 de către societatea civilă și susținut de administrația publică și de către Administrația Națională Apele Române, urmărește aducerea în atenția publică a potențialului dat de prezența râului în oraș. Printre altele, seria de evenimente a testat cu succes, prin intermediul amenajărilor temporare și a instalațiilor artistice, capacitatea Someșului de a deveni suportul unei succesiuni de spații publice atractive.

Importanța crescândă a culoarului râului în mentalul public clujean a devenit evidentă nu numai în context cultural. În octombrie 2015, un proiect al municipalității care viza lărgirea infrastructurii rutiere de pe malul drept (Splaiul Independenței) și care presupunea eliminarea vegetației, a fost oprit ca urmare a protestelor de stradă și în mediul online.

Nu în ultimul rând, organizarea de către municipalitate, în colaborare cu Ordinul Arhitecților, a concursului de soluții "Rethinking Someș" (2017) marchează debutul unui nou tip de abordare a relației între Someș și oraș.

Caracteristici semnificative ale zonei, relaționate cu evoluția localității

Zona PUZ include zona de reglementări și zona de studiu, pentru care sînt prezentate propuneri cu rol director.. Acestea din urmă pot servi drept element de temă pentru viitoare documentații de

urbanism.

Suprafața totală pentru care elaborează PUZ include albia minoră a Someșului Mic și malurile sale. Spre vest (amonte), zona este delimitată de zona de protecție sanitară a sursei de apă Florești. La est (aval) zona este delimitată de podul Horea. Suplimentar, în aval, este studiat segmentul pînă la podul Traian, fără însă a se propune reglementări.

Din punctul de vedere al relației spațiale cu contextul urban pe care îl traversează, respectiv al formei malurilor, cursul râului poate fi împărțit în trei segmente, enumerate în sensul curgerii, de la vest la est:

Subzone definite după criteriul morfologiei malurilor

- **Subzona 1**, delimitată de zona de protecție sanitară la vest, respectiv de barajul de acumulare a minihidrocentralei la est. Malurile sînt caracterizate de prezența digurilor de pămînt, utilizate în prezent pentru circulația pietonală și velo ocazională. Zona este adiacentă extremității vestice a cartierului Grigorescu, constituind în acest sens, un semnificativ potențial pentru îmbunătățirea calității locuirii în zonă.

Subzona 1. Someșul la intrarea în oraș

- **Subzona 2**, delimitată de barajul de acumulare la vest și de podul Garibaldi la est. Malurile sînt consolidate cu ziduri de sprijin de înălțime joasă. La partea superioară a acestora, există alei pietonale (discontinue), precum și alei velo (malul drept). O altă caracteristică a subzonei este dată de spațiile verzi și de suprafețele predominant pietonale de pe maluri. În Subzona 2, albia minoră are cea mai mare lățime medie din Zona de PUZ.

De asemenea, se constată existența unor zone de mal natural, contituite spontan, prin depunerea aluviunilor în timp, sau construite. Aceste zone reprezintă rezerve pentru extinderea zonei de promenadă și agrement.

Zona include o mare diversitate acvafaunistică, datorată în primul rînd parcurilor Iuliu Hațieganu și Rozelor.¹

Subzona 2. "Plaja" Grigorescu"

- **Subzona 3**, delimitată de podul Garibaldi la vest, respectiv podul Napoca la est. Malurile sînt consolidate cu ziduri de sprijin avînd la partea superioară taluz de pămînt cu arbori și vegetație joasă. Ambele maluri sînt ocupate de străzi, ceea ce îngreunează o relație directă între zona rezidențială de pe malul stînd, respectiv zonele verzi de pe malul drept, cu rîul.

Subzona 3. Strada Gavril Muzicescu

¹ Kósa Ferenc, Cristian Domșa, Benkő Zoltán, Veres-Szászka Judit, Atlasul păsărilor Clujului, Idea Plus, Cluj-Napoca, 2017

- **Subzona 4**, delimitată de podul Napoca la vest și de podul Horea la est. Diferențele față de subzona 3 se manifestă pe malul stîng, care este consolidat printr-un zid de sprijin. Străzile Mamaia și Dragalina sînt direct adiacente zidului de sprijin. Malul drept are aceeași configurație ca în Subzona 3. În Subzona 4, albia minoră are cea mai redusă lățime medie din Zona de PUZ.

Subzona 4. Spațiul verde, zona Astoria

Potențial de dezvoltare

Conform studiilor de fundamentare (elaborator Universitatea Tehnică Cluj-Napoca) pentru PUG Cluj-Napoca 2014:

"Având în vedere faptul ca resursele de apa pentru municipiul Cluj Napoca si zona limitrofa (in aval pana la Dej) se asigura prin acumulările de apa mai sus menționate, au fost demarcate o serie de lucrări de întreținere a Someșului Mic, a amenajărilor existente, de igienizare a malurilor si zonelor riverane si a înlăturării pericolului poluării surselor de apa.

Astfel sunt executate prizele de apa din lacul Someșul Cald si lacul Tarnița, aceasta din urma ca sursa principala de apa pentru stația tratare Gilău, iar prizele din lacul Someșul Cald si Gilău fiind considerate surse de rezerva.

Sunt în curs de execuție de asemenea lucrări de amenajare a Someșului Mic pe raza municipiului Cluj Napoca care vizează:

- *protecții de mal cu pereu din piatra în zona Șapca Verde;*
- *lucrări de refacere a barajului Mănăștur (atât la baraj, cat si la scara de pești);*
- *recalibrarea albiei Someșului Mic pe tronsonul barajul Mănăștur - pod Garibaldi;*
- *protecții de mal zid de sprijin din beton pe tronsonul barajului Mănăștur-CUG (lucrare realizata parțial);*
- *decolmatarea albiei minore în zona Grigorescu, pana la podul Garibaldi;*
- *recalibrarea albiei si decolmatarea ei amonte de confluenta cu pârâul Becaș;*
- *defrișări în albie pe sectorul amonte si aval de confluenta cu pârâul Nadăș;*
- *punerea în siguranța a lucrărilor existente în zona centrala a municipiului (intre pod Garibaldi si pod Abator)."*

2.2. Încadrarea în localitate

Poziția zonei față de intravilanul localității

Zona PUZ se află în interiorul perimetrului intravilan.

Relaționarea zonei cu localitatea

Zona se învecinează:

- La nord: cartierul Grigorescu (post- și antebelic), zona străzilor Mamaia și Dragalina, sediul Camerei de Comerț
- La sud: Ștrandul Sun, Baza sportivă Transilvania, sediul Electrica SA (sucursala de întreținere și servicii energetice), Canalul Morii, baza sportivă Winners Sports Club, Parcul Iuliu Hațieganu, Splaiul Independenței, parcele private la strada George Barițiu.
- La vest: zona de protecție sanitară a sursei de apă Florești
- La est: podul Horea

2.3. Elemente ale cadrului natural

Elementul central al PUZ este dat de cursul Someșului Mic.

2.4. Circulația

Zona PUZ include următoarele străzi:

Nr. crt.	Numele străzii	Observații
	MAL STÎNG - DE LA VEST SPRE EST	
1	Donath	categoria 3 de importanță - colectoare
		componentă pietonală deficitară - trotuare foarte înguste
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		relație deficitară a spațiului public cu Someșul
		lipsă plantații
		circulație pietonală / velo pe dig
2	Paul Ioan	categoria 4 de importanță - folosință locală
		componentă pietonală deficitară - trotuare foarte înguste
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		relație deficitară a spațiului public cu Someșul
		lipsă plantații
		circulație pietonală / velo pe dig
3	1 Decembrie 1918	categoria 2 de importanță - de legătură
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		plantații deficitare
3.1	Depou CTP	utilizare inadecvată a terenului în raport cu amplasamentul
4	Gavril Muzicescu	categoria 4 de importanță - folosință locală
		carosabil supradimensionat în raport cu traficul
		trotuare subdimensionate
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		plantații deficitare
		calități spațiale și ambientale deosebite
5	Sigismund Toduță	categoria 4 de importanță - folosință locală
		carosabil supradimensionat în raport cu traficul
		fond vegetal valoros, calități spațiale și arhitecturale deosebite
		spațiu public nevlaorificat la intersecția cu 1 Decembrie 1918
6	Mamaia	categoria 4 de importanță - folosință locală

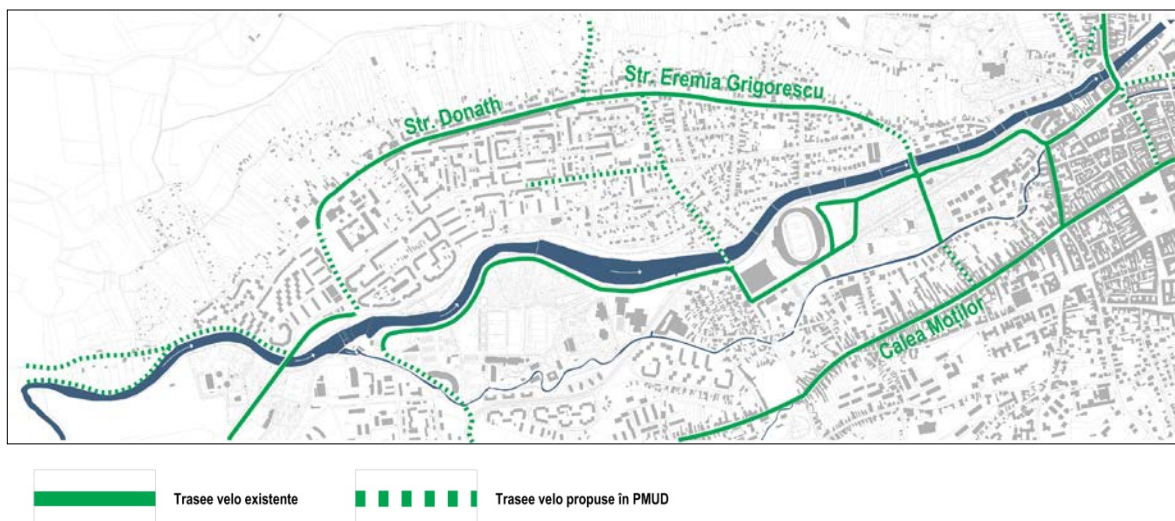
		componentă pietonală deficitară - trotuare foarte înguste
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		lipsă plantații
7	Dragalina	categoria 2 de importanță - de legătură
		componentă pietonală deficitară - trotuare foarte înguste
		lipsă infrastructură pentru bicicliști
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		lipsă plantații
		calități spațiale, ambientale și arhitecturale deosebite

**MAL DREPT- DE
LA VEST SPRE
EST**

8	Splaiul Independenței	categoria 2 de importanță - de legătură
		componentă pietonală deficitară - trotuare foarte înguste
		lipsă infrastructură pentru bicicliști (alternativă - Parcul Central)
		parcare necontrolată pe carosabil și trotuare
		relație deficitară a spațiului public cu Someșul
8.1	Platou sala sporturilor	utilizare inefficientă a suprafeței, amenajare deficitară

Infrastructura dedicată biciclicilor în zona PUZ se restrânge în prezent la pista amenajată pe malul drept, între podul Garibaldi și Parcul Rozelor. În acest sens, Parcul Central asigură o alternativă la deplasarea cu bicicleta pe Splaiul Independenței, oferind o legătură sigură cu zona centrală.

Malul stîng este lipsit de piste dedicate biciliștilor:

2.4.1 Concluziile studiului de circulație (anexat documentației, elaborator Vexillum SRL, Cluj)

Aspecte remarcate în privința orelor de vârf includ:

- tendințe de aglomerare, cu vârfuri locale ale intensității de trafic, cu precădere în cursul dimineții și după-mesei. Perioadele respective coincid cu sporirea numărului de deplasări ale populației către/dinspre punctele de interes majore: domiciliu, locuri de muncă, instituții educaționale, tranzit, activități comerciale/culturale/recreaționale etc.;
- procentul sporit de utilizare a autoturismelor, având grade reduse de ocupare;
- procentul redus de utilizare a mijloacelor de transport în comun sau a transportului nemotorizat;
- există situații în care desfășurarea traficului în **condiții de congestie** (viteze reduse, volume reduse, densitate mare în anumite intervale suborare se datorează aglomerării unor intersecții semaforizate și/sau traversării aleatorii (negrupate) a unor treceri pentru pietoni;

Totodată, se precizează următoarele posibile cauze având caracter general pentru depășirea capacităților de circulație în anumite situații:

- volume de trafic sporite;
- **deplasări pendulare** ale populației: desfășurarea deplasărilor între zonele cu specific rezidențial din nord-vestul orașului (cart. Grigorescu, loc. Baci) și, respectiv, zonele centrale sau sudice ale orașului;
- **procentul sporit de utilizare a autoturismelor, având grade reduse de ocupare;**
- **procentul redus de utilizare a mijloacelor de transport în comun sau a transportului nemotorizat;**
- **infrastructura existentă.**

Concluziile anchetei-chestionar realizate simultan cu măsuritorile valorilor de trafic:

- disponibilitatea majorității respondenților (75 %) de a renunța la deplasarea cu autoturismul personal în favoarea bicicletei, dacă ar exista o rețea continuă de piste dedicate în oraș;
- 70 % din șoferii de autoturisme care au răspuns chestionarului (dintre care 65 % bărbați, respectiv 35 % femei) ar fi dispuși să renunțe la autoturism în favoarea bicicletei;
- totodată, 67 % dintre răspunsurile negative au fost primite din partea unor șoferi de autoturisme (dintre care 83 % bărbați, respectiv 17 % femei);
- încadrarea după vârsta respondenților indică faptul că 77 % din tinerii sub 25 de ani ar fi dispuși să renunțe la autoturism în favoarea bicicletei, în timp ce 22 % din persoanele cu vârsta peste 50 de ani ar fi dispuși la acest lucru.

2.5. Ocuparea terenurilor

Clădirile incluse în zona PUZ fac parte din zona de influență, nefiind propuse reglementări noi:

- Sediul Camerei de Comerț și Industrie;
- Casa alipită acestuia (str. Stephan Ludwig Roth nr. 4)
- Imobilul strada Horea nr. 1 (Palatul Elian)

2.6. Echipare edilitară

Conform avizelor de amplasament.

2.7. Probleme de mediu

Extras din Studiul de fundamentare a PUG Cluj-Napoca 2014 (elaborator Universitatea Tehnică Cluj-Napoca):

"Laboratorul Regional de Calitatea Apelor Cluj din cadrul Administrației Bazinale de Apă Someș-Tisa este instituția care se ocupă de evaluarea stării ecologice a râului Someș pe teritoriul municipiului Cluj-Napoca.

Sistemul de Gospodărire a Apelor din Municipiul Cluj-Napoca caută să se asigure că Someșul Mic va fi un element central, atractiv și de valoare pentru oraș, iar celelalte cursuri de apă nu vor mai fi o problemă ecologică iar calitatea apelor subterane va fi reabilitată și menținută la un nivel adecvat peste tot.

Amenajările de albii și maluri de tip betonare / canalizare, poluarea din partea unor utilizatori industriali sau prin deversarea apei menajere au afectat starea ecologică a Someșului.

În anul 2007 calitatea apei din corpul de apă subterană a Someșului Mic a fost monitorizată în 16 puncte (5 foraje aparținând Rețelei hidrogeologice naționale, 2 foraje de exploatare, foraje de monitorizare a poluării a unor agenți economici, 7 fântâni domestice și 1 izvor).

Rezultatele analizelor chimice, coroborate cu distribuția punctelor de monitorizare pe suprafața corpului, au arătat că, în general, acesta este, din punct de vedere calitativ, în stare bună, dar cu zone în care starea calitativă este slabă.

Acestea sunt: zona Cluj-Napoca – Sânicoară – Apahida, unde au fost înregistrate depășiri ale valorilor de prag la indicatorii NH₄ și NO₂ în forajele de monitorizare a poluării de la SC TERAPIA CLUJ, la NO₃ în forajul de la Sânicoară și la indicatorii NO₃ și SO₄, într-o fântână din Apahida; zona Borșa – Bontida – Iclod, unde au fost înregistrate depășiri ale valorilor de prag la NO₃ (Borșa, Bontida – foraj exploatare, Iclod) și PO₄ (Iclod) și zona Sălățiu, unde într-o fântână sau înregistrat depășiri ale valorilor de prag la NO₃."

2.7.1 Relația cadru natural-cadru construit

Relația Someșului cu structura urbană riverană este descrisă în capitolul 2.1 Evoluția zonei.

2.7.2 Evidențierea riscurilor naturale și antropice

Lucrările și amenajările hidroenergetice și hidrotehnice din amonte reduc riscurile producerii inundațiilor. Totuși, în planurile de analiză și acoperire a riscurilor pentru Cluj-Napoca este avută în vedere posibilitatea producerii inundațiilor.

Prezentul plan nu afectează capacitatea amenajărilor de protecție împotriva inundațiilor.

2.7.3 Marcarea punctelor și traseelor din sistemul căilor de comunicații și din categoriile echipării edilității care prezintă riscuri pentru zonă

Nu este cazul.

2.7.4. Evidențierea zonelor de patrimoniu ce necesită protecție

Zona PUZ se suprapune (parțial) peste următoarele zone construite protejate, delimitate cf. PUG: ZCP_Ve (reglementări), ZCP_Liu (reglementări), ZCP_C2 (recomandări), ZCP_M1 (recomandări), ZCP_C2_Ve (recomandări)

2.7.5 Evidențierea potențialului balnear și turistic – după caz

Nu este cazul.

2.8. Opțiuni ale populației

Deși structura urbană a Clujului și infrastructura aferentă nu valorifică decât pe alocuri proximitatea Someșului, în ultimii ani devine evidentă o schimbare de atitudine a locuitorilor orașului în ceea ce privește apropierea de apă.

Popularitatea de care se bucură zonele amenajate și accesibile pietonilor și bicicliștilor de pe malurile râului în zona Grigorescu este comparabilă cu cea a centrului istoric. Atractivitatea pe care o exercită râul, dublată de nevoia generală de spații verzi la nivelul întregului oraș, exprimate în multiple forme de către comunitate de-a lungul anilor, subliniază oportunitatea integrării Someșului în rețeaua de spații verzi și de agrement.

Festivalul anual Someș Delivery se autodefiniște ca fiind "un proiect independent care provoacă și testează ideile comunității pentru integrarea Someșului în viața orașului Cluj-Napoca." Din punct de vedere spațial, Someș Delivery "identifică potențialul și problemele fiecărui segment, testează prin intervenții temporare idei de amenajare a malurilor, generează dezbateri publice despre rolul Someșului în viața orașului și organizează workshop-uri pentru tineri profesioniști."

Someș Delivery, ediția 2015, construcție temporară: Kohoo, Cluj, foto Dacian Groza

Ilustrare din proiectul câștigător al concursului Rethinking Someș

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

3.1. Concluzii ale studiilor de fundamentare

În versiunea sa actualizată (2017), **Strategia integrată de dezvoltare urbană pentru polul de creștere Cluj-Napoca (2014-2020)** desemnează cursul Someșului Mic ca potențială axă centrală de dezvoltare pentru Zona Metropolitană, concluzie dată de analizarea factorilor geografici, climatici, ecologici și infrastructurali care influențează evoluția zonei.

*„...culoarul Someșului reprezintă **axa cea mai favorabilă dezvoltării** datorită caracteristicilor fizico-geografice (topografie, climă, sol). Cu toate acestea, potențialul Someșului Mic ca axă ecologică a zonei metropolitane a fost ignorat, fapt relevant de valorificarea în prezent a râului strict din perspectivă hidroenergetică, a resursei de apă și a materialelor de construcție, adesea cu efecte negative asupra mediului.”²*

Documentul identifică două viitoare componente definitorii ale axei Someșului, elemente relevante atât în contextul prezentului studiu de fezabilitate, cât și ca premisă a elaborării Masterplanului pentru Someșul Mic, ulterior SF (se impune observația că o succesiune mai avantajoasă a etapelor de planificare / proiectare ar fi presupus ca demersul să se desfășoare în ordinea descrescătoare a scării de abordare: Masterplan/PUZ/SF):

- Culoarul Someșului nu este numai o spină a dezvoltării municipiului și a zonei metropolitane, ci parte integrantă a unei rețele ecologice care include arealele protejate de pe cuprinsul văii, zonele de agrement urban și periurban și elementele de legătură între acestea;
- Mobilitatea pietonală și velo sînt teme prioritare în abordările viitoare ale culoarului Someșului, acesta din urmă putînd primi rolul de traseu colector, atât la nivelul întregului municipiu (mobilitate urbană, agrement) cât și la cel metropolitan (navetism, turism de proximitate). Strategia recomandă extinderea infrastructurii dedicate pietonilor și bicicliștilor în afara zonei centrale, unde s-a concentrat pînă în prezent cea mai mare parte a măsurilor:

² *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană pentru Polul de creștere Cluj-Napoca, pentru perioada de programare 2014-2020, elaborator SC Urbasofia SRL, 2017, pag. 230*

” Mobilitatea velo este un aspect foarte important pentru zonă și va trebui prioritizat în viitor, în special în relație cu una dintre cele mai mari priorități: Regenerarea axei Someșului ca spină verde a arealului. Există proiecte pentru regenerarea spațiilor pietonale, însă acestea trebuie conectate atât cu malurile Someșului cât și cu zonele de agrement din exterior, într-o gândire sistemică mai amplă decât zona istorică a Cluj Napoca.”³

Someșul Mic ocupă așadar o poziție centrală în structura spațială și ecologică prefigurată în cadrul Viziunii de dezvoltare 2023. Totodată, este important de subliniat faptul că - deși aflat în centru, cu rol de axă structurantă – Someșul nu va juca rolul unui element izolat, ci va fi parte a unei rețele ecologice și de mobilitate lentă de a cărei extindere, permeabilitate și diversitate depinde de fapt aplicarea cu succes a strategiei.

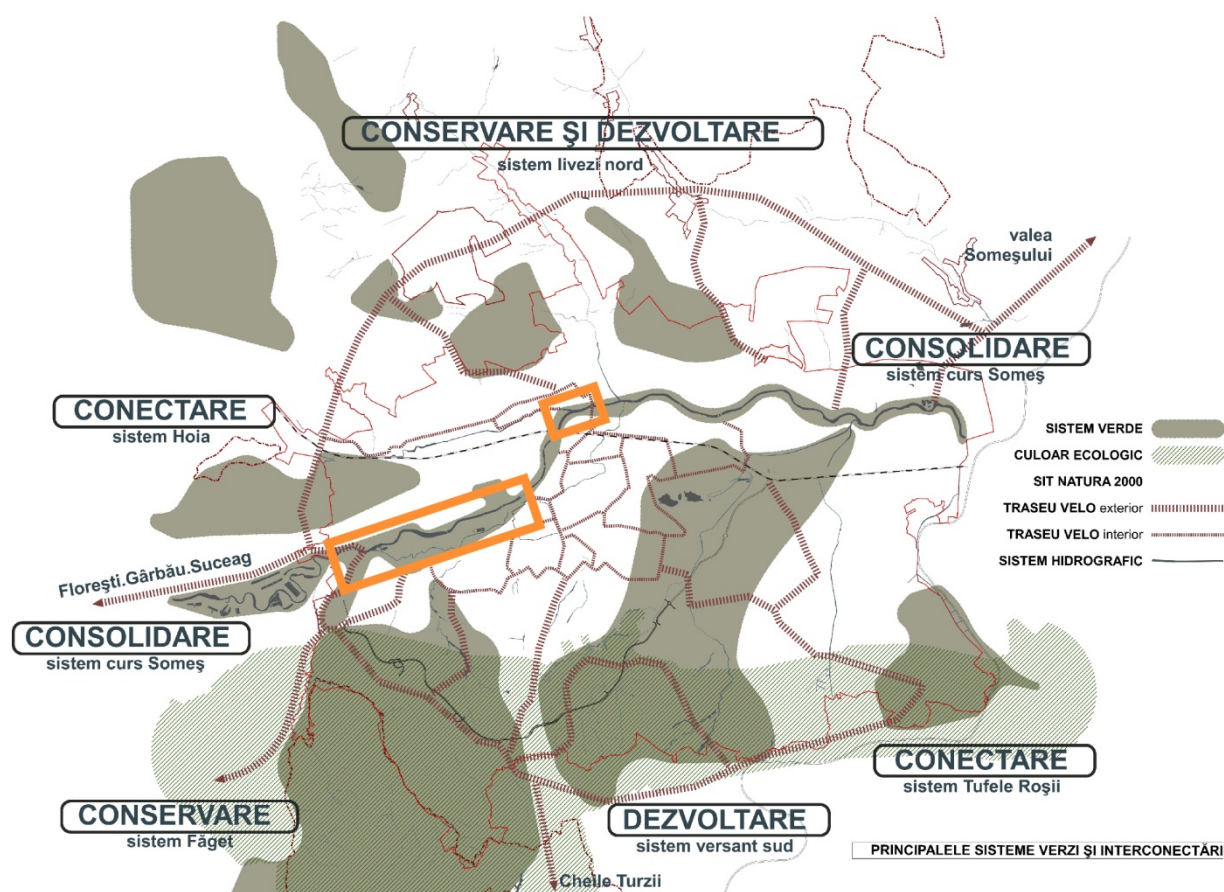
Axa Someșului Mic reprezintă principala axă ecologică a zonei metropolitane, fiind dezvoltată ca un coridor verde (cu rețea velo) de-a lungul căruia se regăsesc numeroase posibilități de recreere și petrecere a timpului liber, de la Tarnița (Gilău) până la Bonțida. Există trasee cicloturistice și coridoare vezi ce leagă axa Someșului Mic de principalele arii naturale protejate din teritoriu (Dealurile Clujului Est, Făget, Hoia, Cheile Turenilor, Cheile Turzii) și de zonele de agrement din arealul metropolitan (Sânpaul, Chinteni, Apahida - Câmpenești, Cojocna, Ciurila).⁴

Importanța abordării Someșului în cadrul planificării și dezvoltării urbane și metropolitane se reflectă în cele trei direcții de acțiune propuse prin documentul strategic și a investițiilor prioritare care decurg din acestea:

- DA 3.2. Consolidarea rețelei albastre-verzi la nivel metropolitan
- DA 4.5. Dezvoltarea și extinderea unor rețele de transport velo și pietonale care să deservească nevoile actuale și viitoare pentru un transport nepoluant de navetă și recreere
- DA 7.2. Sprijinirea dezvoltării infrastructurii și ofertei de agrement pentru rezidenții ZMCN și din proximitate

³ Idem pag. 198

⁴ Idem pag. 246

Principalele sisteme verzi și interconectări, extras din PUG Cluj-Napoca, 2014. Zonele care fac obiectul prezentelor PUZ sînt marcate cu portocaliu (Zona 1 – vest, Zona 2 – est)

Planul urbanistic general Cluj-Napoca (2014) identifică și formulează o serie de obiective și măsuri menite a îmbunătăți calitatea vieții în oraș și care sînt centrate pe albia Someșului:

Domeniul: zone de dezvoltare

- Refacerea și multiplicarea legăturilor între cartierele din nordul orașului (inclusiv noile zone de dezvoltare) și zona centrală peste calea ferată și culoarul Someșului
- Protejarea zonelor naturale și a elementelor de peisaj cu valoare ecologică, economică și culturală, protejarea zonelor construite valoroase, instituirea statutului de zona protejată

Domeniul: locuire

- Realizarea de traversări ale barierelor date de CF și de râul Someș în vederea unei mai bune conectări a cartierelor nordice la zona centrală

Domeniul: protecția mediului. Spații verzi

- Folosirea unor elemente importante ale topografiei orașului pentru a constitui repere și din punct de vedere al utilizării, din punct de vedere peisager valoroase, cum ar fi culoarul Someșului sau Cetățuia
- Orientarea Clujului spre Someș, promovarea traficului lent pe maluri – promenadă și legătura locuință-loc de muncă (pietonal și bicicletă), crearea rețelei spațiilor publice de

calitate, folosirea parcelelor existente pentru dezvoltarea acestora cu păstrarea intimității locuirii, legături noi de trafic auto – străzi și poduri pentru întregirea rețelei nefuncționale în prezent, folosirea Someșului pentru a lega spațiile verzi

- Crearea de coridoare de aer proaspăt în oraș prin dezvoltarea zonelor verzi de-a lungul Someșului și pâraielor afluate
- Limitarea construirii clădirilor cu regim mare de înălțime în zona culoarului Someșului din partea estică, în vederea posibilității evacuării aerului poluat din oraș

Domeniul: dezvoltare economică și transport

- Optimizarea rețelei de spații publice prin reabilitarea celor existente în afara centrului istoric și prin extinderea rețelei în interiorul și exteriorul orașului. Realizarea unei rețele de spații verzi interconectate și păstrarea de coridoare verzi de legătură cu zonele naturale din exterior (coridoare verzi în lungul malurilor Someșului și a pâraielor afluate), extinderea rețelei de trasee ciclo-turistice în zona periurbană
- Re-orientarea orașului spre Someș, care poate deveni una dintre axele principale de dezvoltare a orașului, la nivelul circulației pietonale, rutiere și al dezvoltării integrate a agrementului urban

Miza centrală a planului este reglementarea infrastructurii necesare în vederea materializării unui coridor de mobilitate lentă (pietoni și bicicliști) în lungul ambelor maluri. Alături de elementele care susțin circulația nemotorizată, planul delimitează și reglementează suprafețe pentru care se prevăd măsuri de reabilitare a spațiilor publice, precum și realizarea unora noi.

3.2. Descrierea măsurilor propuse

Profilele caracteristice fiecărei subzone (existent și popus) se găsesc în anexa prezentului memoriu.

Subzona 1

Zona de protecție sanitară, sursa Florești – >
Micro-hidrocentrala Grigorescu

Mal stîng		Observații	Mal drept		Observații
1.1	lărgire și consolidare traseu pietonal+velo pe dig	partea superioară dig	1.6	lărgire și consolidare traseu pietonal+velo pe dig	partea inferioară dig
1.2	consolidare dig		1.7	consolidare dig	
1.3	amplasare mobilier, iluminat public		1.8	amplasare mobilier, iluminat public, vegetație	
1.4	reabilitare scuar la intersecție Donath / P. Ioan	recomandare	1.9	reabilitare trepte existente	
1.5	modernizare strada Donath / Paul Ioan	recomandare			
1.10	pod pietonal (str. Donath – promenadă mal drept)				

Subzona 2

Micro-hidrocentrala Grigorescu – >
Podul Garibaldi

Mal stîng		Observații	Mal drept		Observații
2.1	prelungire promenadă existentă	spre vest	2.9	deschidere Parcul Rozelor către Someș	eliminare împrejmuire
2.2	rampe de legătură trotuar - promenadă		2.10	re-sistemizare verticală, alei de legătură parc – promenadă de mal	cf. secțiune E*
2.3	amplasare /modernizare mobilier, iluminat public, plantații		2.11	amplasare /modernizare mobilier, iluminat public	
2.4	refacere parapet		2.12	eliminare obstacol pe promenadă	gură de deversare
2.5	optimizarea accesului la plajă	cf. secțiune G	2.13	amplasare platforme de agrement în albie, ambarcațiuni	incl. debarcader

2.6	accesibilizare mal natural existent în albie	
-----	--	--

2.14	reamenajarea platoului Sălii Sporturilor	
------	--	--

2.7	pistă de biciclete în profilul str. 1 Decembrie 1918	eliminare parări banda 1
-----	--	--------------------------

2,8	extindere mal, amplasare pavilion de alimentație publică	
-----	--	--

2.15	pod pietonal (str. Mirăslău – Parcul Rozelor)	
------	---	--

Subzona 3

Podul Garibaldi – > Podul Napoca

Mal stîng		Observații	Mal drept		Observații
3.1	pietonalizare str. Muzicescu / str. S. Toduță	acces auto riverani	3.6	platforme de odihnă și agrement la apă	leg. cu trotuar sup.
3.2	reconfigurare profil mal	cf secțiune L*			
3.3	amplasare /modernizare mobilier, iluminat public, plantații				
3.4	reamenajare scuar verde	Hotel Napoca			
3.5	pistă de biciclete în profilul str. 1 Decembrie 1918				
3.7	pod pietonal (str. S. Toduță – Cluj Arena)				

Subzona 4

Podul Napoca – > Podul Horea

Mal stîng		Observații	Mal drept		Observații
4.1	pistă de biciclete pe str. Mamaia	cf secțiune O*	4.8	platforme de odihnă și agrement la apă	cf secțiune L'*
4.2	amenajare scuar intersecție Mamaia / Dragalina				

4.3	pistă de biciclete pe str. Dragalina	cf secțiune P, M*
-----	--------------------------------------	-------------------

4.4	amplasare /modernizare mobilier, iluminat public, plantații	
-----	---	--

4.5	accesibilizare mal natural existent în albie	Hotel Napoca
-----	--	--------------

4.6	reamenajarea spațiului verde din zona Astoria, amplasare pavilion de alimentație publică	cf. secțiune S*
-----	--	-----------------

4.7	reamenajare sp. public inters. Dragalina/S.L.Roth	recomandare
-----	---	-------------

4.9	pod pietonal (podul nemților)	
-----	-------------------------------	--

3.3. Valorificarea cadrului natural

Scopul întocmirii prezentului Plan este valorificarea prezenței Someșului în oraș.

Planul vizează următoarele obiective:

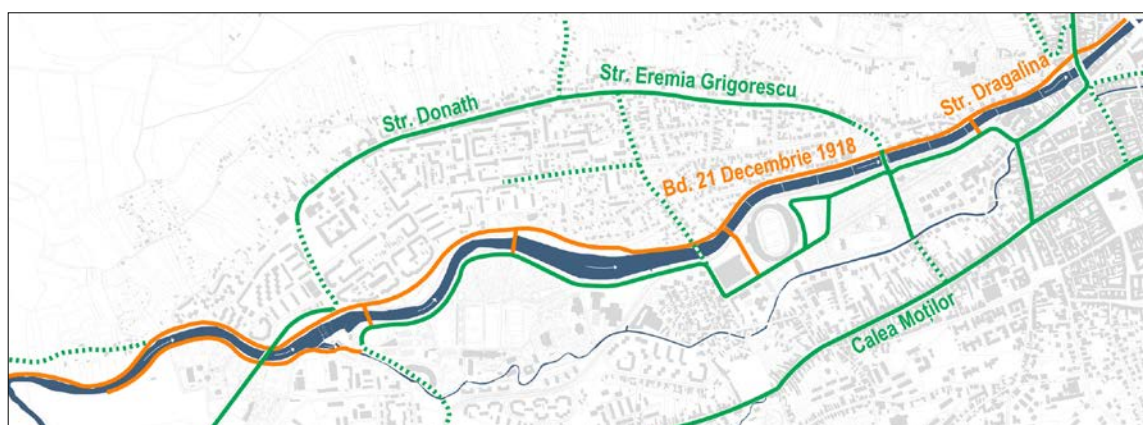
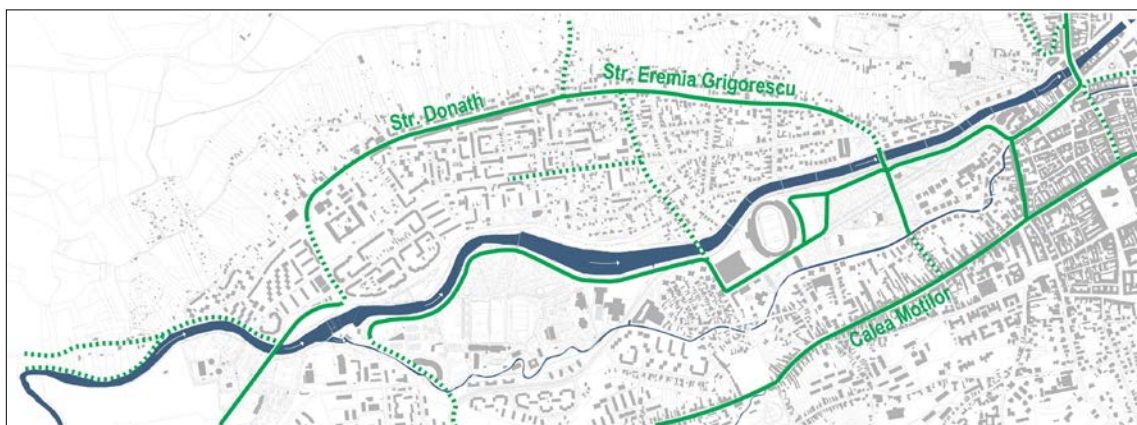
- Dezvoltarea infrastructurii dedicate mobilității lente (pietoni și bicicliști) în vederea reducerii ratei de utilizare a automobilului
- Îmbunătățirea accesibilității malurilor și a calității spațiilor publice aferente, în vederea valorificării râului ca spațiu de recreere și agrement
- Extinderea spațiilor verzi
- Protejarea habitatelor existente și a vegetației malurilor

3.4. Modernizarea circulației

Planul propune îmbunătățirea infrastructurii dedicate deplasării pietonale și velo în lungul cursului Someșului. Segmentele existente sînt completate în așa fel încît să alcătuiască un traseu continuu pe fiecare mal, atît pentru pietoni, cît și pentru bicicliști.

Pe malul stîng, se propune realizarea de piste pentru bicicliști cu dublu sens după cum urmează:

- strada Paul Ioan – la partea superioară a digului
- strada 1 Decembrie 1918 – în afara carosabilului existent, prin reconfigurarea fișiei ocupare în prezent de trotuar și de spații verzi
- strada Gavril Muzicescu – prin transformare în zonă pietonală / velo cu acces auto permis exclusiv pentru riverani
- strada Mamaia – prin reconfigurarea profilului stradal și eliminarea parcărilor de pe latura orientată spre apă, pistă cu sens unic de la est la vest. Complementar, pe strada Dragalina (tronsonul paralel cu strada Mamaia), banda rezervată transportului public va fi utilizată de către bicicliști în sensul de la vest spre est.
- Strada Dragalina (la est de strada Mamaia) – pistă integrată în actualul profil stradal, prin eliminarea bandei de parcuri de pe latura orientată spre apă.

Schema rețelei de piste pentru biciclete, situația existentă și situația propusă

Poduri pietonale

Planul propune un număr de 4 poduri pietonale peste Someșul Mic.

1. Strada Paul Ioan – Zona ștrandului Sun

Podul este amplasat la capătul vestic al străzii Donath (intersecția cu str. Paul Ioan), stradă cu rol de colectoare pentru cartierul Grigorescu. Prin intermediul podului, este îmbunătățită legătura pietonală între zona rezidențială Grigorescu și zona de agrement de pe malul drept (Sun). Suplimentar, sînt conectate traseele pietonale și velo propuse pe cele două maluri și, prin aceasta, se asigură legătura cu viitorul inel sudic al orașului, prevăzut prin PUG. Pe malul stînd, amplasamentul podului coincide cu propunerea de amenajare a unui scuar pietonal la intersecția străzilor Donath și Paul Ioan.
Lungime aproximativă: 50 m

2. Strada 1 Decembrie 1918 – Parcul Rozelor

Traseului pietonal și velo de pe malul drept (Zona Parcul Rozelor) nu i se poate asigura continuitatea în amonte, dată fiind incinta companiei Electrica. Podul propus conectează capătul acestui traseu cu traseul de pe malul stîng, în zona intersecției străzilor 1 Decembrie 1918 / Mirăslău. Spre deosebire de podul existent pe baraj, podul propus va putea fi utilizat de bicicliști, de persoane cu dizabilități motorii și pentru transportul copiilor în cărucioare.

Lungime aproximativă: 45 m

3. Strada Gavril Muzicescu – Cluj Arena

Podul este destinat să asigure o legătură între cele două zone pietonale aflate pe maluri opuse: strada Gavril Muzicescu (pietonalizare propusă prin prezentul plan) și zona cuprinsă între Cluj Arena și Sala Polivalentă. Prin dezvoltarea componentei pietonale pe strada Sigismund Toduță, se urmărește continuarea legăturii cu Parcul 14 iulie.

Lungime aproximativă: 45 m

4. Strada Dragalina – str. Barițiu (Casa Tranzit)

Propusă pe amplasamentul fostului "Pod al nemților", noua traversare a râului reface legătura istorică între centrul orașului (Piața Unirii / Piața Muzeului / Parcul Caragiale) și Parcul Cetățuia. Această legătură pietonală urmărește o mai bună integrare a zonei Cetățuia în circuitul turistic și în rețeaua de agrement a orașului.

Lungime aproximativă: 48 m

3.5. Zonificarea funcțională – reglementări, bilanț teritorial, indici urbanistici

Se păstrează indicii reglementați prin PUG și RLU aferent.

UTR incluse în zona de reglementări:

ZCP_Ve:	POT 1%	CUT 0,01
Ve	POT 1%	CUT 0,01
Va	POT 5%	CUT 0,1
Vs	POT 10%	CUT 0,2
Liu	POT 35%	CUT 0,9
ZCP_Liu	POT 35%	CUT 0,9
Is_A	POT 60%	CUT 2,2

BILANT TERITORIAL pentru zona de reglementări

Utilizare	Existent mp	% din total	Propus mp	% din total	Observații
Albia minoră (supr. de apă)	178.843	44%	178.843	44%	cota apei cf. plan topografic
Spații neamenajate	97.237	26%	0	0%	teren viran, zone naturale
Spații verzi amenajate	26.974	7%	124.211	32%	incl. alei, platforme, dotări etc
Drumuri și platforme	87.036	21%	87.036	21%	
Funcțiuni mixte	2.180	1%	2.180	1%	str. Barițiu 16
Gospodărire comunală	7.542	2%	7.542	2%	depou bus 1 Decembrie 1918
TOTAL	399.812	100%	399.812	100%	

3.6. Dezvoltarea echipării edilitare – se va detalia conform proiect

- 3.6.1. Retele de distributie apa potabila
- 3.6.2. Retele de canalizare menajera
- 3.6.3. Retele de canalizare pluviala
- 3.6.4. Retea de alimentare apa tehnologica/menajera
- 3.6.5. Alimentarea cu energie electrica
- 3.6.6. Gaze naturale
- 3.6.7. Telecomunicatii

3.7. Protecția mediului

Se vor respecta prevederile legislației privitoare la protecția mediului. Planul nu prevede activități cu impact negativ asupra mediului.

Sînt propuse plantații de arbori, vegetație medie și joasă, în cadrul amenajărilor exterioare.

Planul propune păstrarea zonelor naturale de mal formate în mod spontan în albia mică, prin sedimentare, precum și a insulelor, în vederea sprijinirii biodiversității.

3.8. Obiective de utilitate publică

Circulația terenurilor: planul nu propune modificări ale statutului juridic al terenurilor

Servituți: se păstrează servituțile de utilitate publică instituite prin PUG. Nu sînt propuse noi servituți de utilitate publică.

3.9. Categori de costuri

Realizarea obiectivelor propuse prin prezentul plan, în interiorul zonei de reglementări, se va face exclusiv pe baza investițiilor publice.

4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Odată cu aprobarea prezentului plan, se va trece la întocmirea, avizarea și autorizarea fazelor subsecvente de proiectare: studiu de fezabilitate, documentație tehnică pentru autorizarea lucrărilor de construire, proiect tehnic, detalii de execuție.